

ביניהם. וכשקרב למצרים, היא התגלתה וראה אותה.

דבר אחר, במה ידע? אלא על ידי טרם הדרך אדם מתבזה, והיא עמדה ביפיה ולא השתנתה. דבר אחר הנה נא ידעתי, שראה עמה את השכינה, ומשום כך בטח אברהם ואמר אחתי את. וזה הדבר עולה לשני גונים - אחד כמשמעו, ואחד כפתוב (משלי ז) אמר לחכמה אחתי את, וכתוב (דברים ה) ואת תדבר אלינו. למען ייטב לי בעבורך - כלפי שכינה אמר, בעבורך ייטב לי הקדוש ברוך הוא. וחייתה נפשי בגלגל, משום שבזה יתעלה אדם ויזכה להתעלות לדרך החיים.

אמרי נא אחתי וגו'. רבי ייסא אמר, יודע היה אברהם שכל המצרים שטופים הם בזמה, וכיון שכל זה ידע, למה לא פחד על אשתו שלא חזר מן הדרך ולא יכנס לשם? אלא משום שראה עמה שכינה.

השלמה מזה השמטות (סימן יד)

ויהי כבוא אברהם מצרימה (שם יב). פבואם היה צריך (לכתב)! ושרה היכן היתה? אלא אברהם הכניסה לתבה וסגר עליה. כיון שהגיע למצרים, אמרו לו: שלם מכם. אמר: אני אתן מכם. אמרו לו: כלים אתה טוען. אמר להם: אתן מכם של כלים. אמרו לו: בגדי משי משופח אתה טוען. אמר להם: אתן מכם של בגדי משי משופח. אמרו לו: מרגליות אתה טוען. אמר להם: אתן מכם של מרגליות. אמרו לו: אי אפשר אלא לפתח את התבה ונראה מה

שעתא לא אסתכל בדיוקנא דשרה בסגיאות צניעותא דהות ביניהון, וכד קריב למצרים אתגליא איהי וחמא בה.

דבר אחר במה ידע, אלא על ידי דטורח אורחא בר נש מתבזה והיא קיימא בשפירו דילה ולא אשתני. דבר אחר הנה נא ידעתי דחמא עמה שכינתא. ובגין כך אתרחץ אברהם ואמר אחתי היא. ומלה דא אסתלק לתרי גוונים. חד כמשמעו. וחד פדכתיב, (משלי ז) אמור לחכמה אחתי את. וכתוב אמרי נא אחתי את. וכתוב, (דברים ה) ואת תדבר אלינו. למען ייטב לי בעבורך, כלפי שכינה אמר בעבורך ייטב לי קדשא בריך הוא. וחייתה נפשי בגלגל. בגין דכדא יסתלק בר נש ויזכה לאסתלקא לארחא דחיי.

אמרי נא אחתי וגו'. רבי ייסא אמר ידע הוה אברהם דכלהו מצראי שטיפין אנון בזמה, וכיון דכל האי (דף פב ע"א) ידע אמאי לא דחיל על אתתיה דלא אהדר מארחא ולא ייעול לתמן. אלא בגין דחמא שכינתא עמה:

השלמה מזה השמטות (סימן יד)

ויהי כבוא אברהם מצרימה, פבואם מפעי ליה ושרה היכן היתה. אלא אברהם אעלה בתיבותא וסגר עליה כיון דמטא למצרים אמרו ליה הב מכסא אמר אנא יהיב מכסא. אמרו ליה מאנין את טעין אמר אנא יהיב דמאנין אמרו ליה מטכסא את

טעין אמר אנא יהיב דמטכסא. אמרו ליה מרגלאן את טעין, אמר להו אנא יהיב מכסא דמרגלאן, אמרו ליה אי אפשר, אלא למפתח תיבותא ונחזי מה בגויה. כיון דפתחו תיבותא אתנהרא ארעא דמצרים מנהורא

בתוכה. כיון שפתחו את התבה, האירה ארץ מצרים מהאור שלה, זהו שכתוב (שם) ויראו המצרים את האשה וגומר. אמר רבי יהודה, ויהי כבואם מצרימה היה לו לומר! אלא בתבה וכו': ע"כ מההשמטות.

ויהי כבוא אברהם מצרימה ויראו המצרים את האשה כי יפה היא מאד. אמר רבי יהודה, הכניס אותה בתבה, ופתחו אותה לקחת ממנה מכס. כיון שנפתח, היה אור כאור השמש. זהו שכתוב כי יפה היא מאד. מה זה מאד? אלא שראו בתבה דמות [נ"א אור] אחרת. הוציאו אותה וראו אותה כבתולה. זהו שכתוב ויראו אתה שרי פרעה. כיון שכתוב ויראו המצרים את האשה, מה זה ויראו אתה שרי פרעה? אלא שהוציאו אותה וראו אותה כבתולה, ואז ויהללו אתה אל פרעה וגו'.

אמר רבי יצחק, אוי לאותם רשעי העולם שלא יודעים ולא משגיחים במעשי הקדוש ברוך הוא, והם לא מסתכלים [בכל] שכל מה שיש בעולם הוא מעם הקדוש ברוך הוא, שהוא יודע בתחלה מה שיהיה בסוף, שכתוב (ישעיה מו) מגיד מראשית אחרית. והוא צופה ועושה מעשים בראשונה כדי להעלותם לאחר ימים.

בא ראה, אלמלא שנטלה שרי לפרעה, הוא לא היה מלקה. והחלקאה הזו גרמה חלקאה לאחר מפן שילקו מצרים בנגעים גדולים. כתוב כאן נגעים גדלים, וכתוב שם (דברים ו) ויתן ה' אותם ומפתים גדלים ורעים במצרים. מה להלן עשר מכות - אף כאן עשר מכות. כמו שעשה

דילה הדא הוא דכתיב (שם) ויראו המצרים את האשה וגו' אמר רבי יהודה ויהי כבואם מצרימה, הוה ליה למימר אלא בתיבה וכו': (עד כאן מההשמטות)

ויהי כבא אברהם מצרימה ויראו המצרים את האשה כי יפה היא מאד. אמר רבי יהודה בתיבה אעיל לה, ופתחו לה למיסב מנה קוסטונא. כיון דאתפתח הוה נהורא כנהורא דשמשא הדא הוא דכתיב כי יפה הוא מאד. מאי מאד, אלא דחמו בתיבה דיוקנא (נ"א נהורא) אחרא. אפיקו לה וחמו לה כמלקדמין הדא הוא דכתיב ויראו אותה שרי פרעה. כיון דכתיב ויראו המצרים את האשה מאי ויראו אותה שרי פרעה, אלא דאפיקו לה וחמו לה כמלקדמין וכדין ויהללו אותה אל פרעה וגו'.

אמר רבי יצחק. ווי לאנון חייביא דעלמא דלא ידעין ולא משגיחין בעבידתיה דקדשא בריך הוא, ואנון לא מסתכלי (בכלא) דכל מה דהוי בעלמא מעם קדשא בריך הוא איהו, דאיהו ידע בקדמיתא מה דלהוי בסופא דכתיב, (ישעיה מו) מגיד מראשית אחרית. ואיהו אסתכי ועביד עבידן בקדמיתא בגין לסלקא לון לבתר יומין.

תא חזי, אלמלא דאנסיבת שרי לגבי פרעה, לא אלקי הוא, ואלקאותא דא גרים אלקאותא לבתר פן דילקון מצרים בנגעים גדולים, פתיב הכא נגעים גדולים וכתוב התם (דברים ו) ויתן ה' אותם ומפתים גדולים ורעים במצרים. מה להלן עשר מכות אף כאן עשר מכות. כמה דעביד קדשא בריך הוא נסין וגבורין לישראל ליליא, אוף הכא